

divina officia negligunt & chorum deserunt celebrationis causa.

V. A. hinc citata Synodus Cameracensis cap. 7. "Favor studiorum eos, quia docendum in ipsis Ecclesiis Cathedralibus aut Collegiatis, vel in Universitatibus (quoad beneficia quae in ipsis Universitatibus possident) obligantur, iis diebus, quibus acta docebunt, aut publicis disputationibus intererunt, pro praesentibus habendos esse statuit, modo duabus de Majoribus in die intersint."

Evidens est juxta hujus Synodi Decretum, quod Professores Academici, qui vi suarum lectionum sunt Canonici, debent haberi pro praesentibus, in iis saltem Floris, quibus actu in lectionibus & disputationibus publicis occupantur: contrarium tamen de consuetudine obtinere manifestissimum asserit Zypæus De Clericis non resid. num. 40. qui ibidem quoque multis probat, maximè dependere à consuetudine & ordinatione Ecclesiarum, quae sic dicenda Ecclesia utilitas aut necessitas, ut distributiones absentibus dari possint.

Qui ergo sine probata causa, secundum jam dicta, "per se, sonaliter competens sibi officium juxta formam ab Episcopo praescribendam quolibet die statuto non impleverint, illius diei distributionem amittant, nec ejus (ait Synodus Trid. Sess. 22. cap. 3. De reform.) quoquo modo dominium acquirant, sed fabrica Ecclesiae aut alteri pio loco arbitrio Ordinarii applicetur."

VI. Verum quoad applicationem portionis quae absentibus cedere deberet, aliter in plerisque Ecclesiis usus obtinet.

Cum enim bona Ecclesiae, sive Fabricae soleant esse distincta & separata à bonis Canoniorum, aliorumque Ministrorum Ecclesiae, sive mensa Capitulari, quoad distri-

butiones absentium, usus habet; ut si singulis Canonici & Beneficiatis certa portio assignata sit, seu cuilibet qui Divinis interfuert, detur certa quantitas, tunc portio absentis, sive id quod superest, inter praesentes non dividitur, sed manet in massa communi: si verò certa portio seu quantitas singulis non sit assignata, sed una omnibus, quae inter praesentes sit distribuenda, tunc portio absentium manet apud praesentes; augeturque propter absentiam aliorum; idque non tam jure accrescendi, quam non decrescendi, ut loquuntur jurisconsulti.

Hæc tamen intelligi debent quoad prius membrum, si portiones desumantur ex massa seu bonis Capitularibus: si enim v. g. ab hæredibus defuncti singulis Canonici aut Beneficiatis detur certa quantitas in exequiis aut sepulchris, absentium portiones manebunt apud hæredes. Similiter hæc omnia intelligenda sunt, nisi alia consuetudo Ecclesiae quoad hanc appellationem obtineat: Vide Garciam de Beneficiis parte 3. cap. 2. num. 443. & seqq.

"Similiter dicendum est, ait Garcias dicto loco n. 449. de fructibus Præbendæ amissis ob non residentiam, vel alias, quod si in Ecclesia non sunt præbendæ distinctæ, nec est facta divisio reddituum inter Ecclesiam & ejus Ministros, sed patrimonio & bonis Ecclesiae dantur præbendæ, & redditus Ministris, assignata cuilibet certa portione, tunc fructus amissi ad ipsam Ecclesiam pertinent; si verò est mensa Capitularis & massa communis Canoniorum & beneficiatorum distincta à patrimonio Ecclesiae, seu fabricæ, quae inter residentes pro suis præbendis dividitur, ut communiter est in Ecclesiis Hispaniæ, tunc portio absentium, seu aliis amissa in mensa Capitulari remaneat cum reliquis ejusdem functionibus inter residentes dividenda."

TITULUS VIII.

De Capitulo Cathedrali.

CAPUT I.

Capitulum Cathedralis Ecclesiae Senatum repræsentat & unum cum Episcopo corpus constituit.

1. Primis Saculis Presbyteri & Diaconi unum cum Episcopo Ecclesia Senatum componebant.
2. In eorum locum successit Capitulum Cathedralis.
3. Capitulum Cathedralis esse Senatum Ecclesiae probatur.
4. Capitulum Cathedralis tamquam Senatus Ecclesiae præcedit cetera corpora Ecclesiastica.
5. Etiam Magistratum Civilem.
6. Singuli Canonici Cathedralis præcedunt omnium inferiorum Ecclesiarum Canonicos.
7. Canonici Cathedralis ut singuli in dignitate non sunt constituti, ad eam tamen accedunt.

Rimis nascentis Ecclesiae sæculis Presbyteri & Diaconi in civitate Episcopali curam Animarum gerentes, unum cum Episcopo corpus quasi constitutebant, Senatumque formabant, quos idcirco Vir Apostolicus B. Ignatius Martyr scribens ad Magnetianos ait esse loco Senatus Apostolici. Et in Epistola ad Trallianos vocat Consistorium sacrum, Consiliarios & Assessores Episcopi. De quibus & Hieronymus in Cap. 3. Isaia. Et nos habemus, inquit, in Ecclesia Senatum nostrum, Catam Presbyterorum.

II. Subsequentibus sæculis paulatim presbyterorum Clericorumque numero crescente, coeperunt Episcopi à Clero quosdam eligere sibi que propriis assignare, quorum consilio & opera Diocesim suam regerent, quos posterior ætas Ca-

nonicos Cathedralis tamquam Cathedralis Episcopali propriis adherentes, & eorum Cœtum Capitulum Cathedralis vocavit.

III. Porro quemadmodum antiquitus Presbyteri & Diaconi civitatis Episcopalis Senatum Episcopi, atque unum cum Episcopo corpus formabant, sic Capitulum Cathedralis, quod huic Presbyterorum & Diaconorum Cœui successit, Senatum Ecclesiae, & unum cum Episcopo corpus constituere dicitur.

Unde monet Synodus Tridentina Sess. 24. cap. 12. De reform. Canonicos Cathedralis, "ut vestitu decenti tam in Ecclesia quam extra assidue utantur; ab illicitis que venationibus, aucupis, choreis, tabernis, lusuibusque abstineant, atque ea morum integritate polleant, ut merito Ecclesiae Senatus dici possit."

Et Synodus Burdigalensis anno 24. currentis sæculi 9. §. 8. "Decet Metropolitanam Ecclesiam & alias Cathedralis Ecclesias eas personas ita probitate & scientia commendas, ad Canonicatus eligere & assumere, in eorum corpus Capituli coalescens Senatus Episcoporum, inde consilium accersant, merito dici possit."

IV. Porro quia Capitulum Cathedralis ipsum quodammodo totius Diocesis Clerum repræsentat, atque unum cum Episcopo Senatum ac Corpus constituit, etiam prærogativa præcipua gaudet, cæteraque omnia Corpora Ecclesiastica præcedit.

Hinc concludit Chassanæus in Catalogo gloriae mundi parte 4. confid. 32. quod "Abbatibus debent supercedere Canonici Ecclesiae Cathedralis, nec debent eos præcedere, maxime quando processionaliter procedunt, & ita quasi universaliter servatur, maxime in Regno Franciæ, ubi semper Ecclesiae Cathedralis præferuntur in quibuscumque Processionibus & aliis actibus Ecclesiasticis."

V. Cumque quaestio incidisset inter Capitula Cathedralia & Magistratus Civiles super præcedentia, hæc non semel in contradictorio judicio Capitulo Cathedrali utpote Senatum Eccle-

Ecclesiae repræsentanti adjudicata fuit; atque generaliter Rex Galliae declaravit 8. Februarii 1637. Canonicos Cathedralis esse manutenendos in præcedentia in omnibus Conventibus publicis & privatis ante Officiarios & Magistratus, etiam Senatus Regios Prædiales ut vocant, sive Curiarum subalternarum, ita ut Corpus Canonicorum præcedat Corpus Officiariorum; & singuli Canonici singulos Officiarios. Vide Acta Cleri Gallicani tom. 1. tit. 1. cap. 8. num. 28. & seqq.

VI. Quin & singuli Canonici Cathedralis præcedunt singulos Canonicos omnium inferiorum Ecclesiarum, possuntque Canonici Cathedralis juxta Innocentium III. in Cap. SEDES APOSTOLICA De rescriptis dici Clerici primi gradus, alii autem Clerici secundi gradus.

VII. Quia tamen singuli Canonici propriè non constituunt Senatum, aut Corpus ipsam Ecclesiam Cathedralis repræsentans; neque jurisdictio, autoritas singulis Canonici, sed Corpori competit; singuli quoque Canonici Cathedralis Dignitatem habere non dicuntur; distinguunturque à constitutis in dignitate in Cap. STATUTUM De rescriptis in VI. ut notat Zypæus Consult. 2. De Majorie. & obed. Docetque Canonicos Cathedralis ut singulos cedere debere Decanis, Præpositis aliisque in dignitate constitutis, etiam Ecclesiarum Collegiarum: quamquam & in his consuetudo locorum varia esse possit, quæ in similibus attendenda, ut rectè monet Chassanæus in Catalogo gloriae mundi parte 4. Conf. 38.

Prærogativa quidem horum Canonicorum vel in hoc elucet, quod ipsi Judices à Sede Apostolica in partibus delegari queant, quod nulli alteri de Clero præterquam in dignitate constituto conceditur.

CAPUT II.

Capitulum Cathedralis quantumvis exemptum debet Episcopo tamquam Capiti reverentiam & honorem exhibere; & in quibus hæc consistant?

1. Episcopus semper habuit Caput sui Cleri.
2. Capitulum Cathedralis cum pro tali agnoscere debet.
3. Capitula Cathedralis deserta a viâ communi à jurisdictione Episcoporum se eximere coeperunt.
4. Synodus Trid. voluit præcipuum honorem adhiberi Episcopo, non obstante exemptione.
5. Nulla exemptio excusare potest Capitula ab exhibendis us que sunt honoris & reverentiae.
6. Capitula etiam exempta impedire nequeunt ut Episcopus solemniter ad suam cathedram deducatur; eique benedictionem danti se inclinare debent.
7. Episcopo in Ecclesia Cathedrali etiam exempta prima & honorabilior Sedes sæpius adjudicata.
8. Non obstante exemptione Canonici opera & consilio Episcopo assistere debent; & ad postulationem Episcopi congregationem indicere.

Otius Cleri Episcopum Caput esse, eique præcipuum agendorum in sua Diocesi curam incumbere indubitatum est.

Hinc illud Concilii Carthaginensis IV. Can. 35. apud Gratianum Dist. 95. Can. 10. "Ut Episcopus in Ecclesia & consessu Presbyterorum sublimior sedeat." Et illud Viri Apostolici S. Ignatii in Epistola ad Smyrnenis: "Omnes Episcopum sequemini, ut Christum, Patrem, & Presbyterorum Collegium ut Apostolos. Et Diaconos reveremini ut ex Dei præcepto ministrantes. Sine Episcopo nemo quidquam faciat eorum, quæ ad Ecclesiam spectant."

II. Cum verò Capitulum Cathedralis præcipuum Cleri partem constituat, atque totius Diocesis quodammodo Van Espen Jur. Eccl. P. I.

Clerum repræsentet, Senatumque componat; Hierarchicus Ordo atque Episcopalis dignitas exigunt, ut Capituli Cathedralis Caput ac Præses sit Episcopus; ipsi quoque ut talem Canonici reverentur, atque suscipiant, uti respondit Alexander III. in Cap. NOVIT De his qua sunt a Prælato sine consensu Capituli.

III. Vita communi Canonicorum durante, quando Canonici, quos hodie Cathedralis dicimus, cum Episcopo, atque sub ejus directione in communi vivebant, perfectissima erat capitis & membrorum conjunctio: At vita communi in singularem mutata, ipsiusque Capitulum proventibus ab Episcopalis separatis, coeperunt Canonici non secus ac Monachi à jurisdictione Episcoporum querere exemptiones.

IV. Quas exemptiones utpote Episcopis in præcipuum sui Cleri partem subtrahentes auctoritatem; atque liberius delinquendi facultatem Canonicorum foventes, aboleri, ipsaque Capitula Cathedralia ad pristinam subjectionem Episcopi reducere desiderantes Patres Tridentini: nonnulla decrevere, quæ temporum ac rerum conditio patiebantur pro restituenda Episcopali in Capitula Cathedralia auctoritate Sess. 25. c. 6. De reform. "atque inter alia, ut Episcopis ubique is honor tribuatur, qui eorum dignitati par est; eique in choro, & in Capitulo, in Processionibus & aliis actibus publicis sit prima sedes & locus, quem ipsi elegerint, & præcipua omnium rerum agendarum auctoritas."

V. E. sanè, non obstante quacumque exemptione, Episcopus manet Caput & Primarius Pastor, ac Pater sui Cleri, ac totius Ecclesiae sibi creditæ, ideoque nullatenus Canonici, quantumvis exempti à jurisdictione Episcopi, ipsi negare possunt, quæ honoris ac reverentiae sunt, non magis quam filius emancipatus naturalia illa obsequii & honoris jura negare queat Patri suo naturali; uti rectè observat Carolus Fevretius Tract. De abusu lib. 3. cap. 1. cum nusquam exempti liberi esse censentur, inquit, ab obsequio reverentiae.

VI. Hac de causa Capitula quantumvis exempta impedire nequeunt, quo minus Episcopus in Pontificalibus incedens per Apparitores, & accensos suos, cum suis respectivè sceptis & virgis ad Cathedram suam deducatur; dictique Ministri sua loca prope Episcopum, quo præsto esse queant in ejus servitio, obtineant; quemadmodum ibidem notat Fevretius, qui & ibidem notat, quam injustè ac parum Christianè quidam Canonici prætenderent vi suæ exemptionis se eximere à genuflexione, aut corporis inclinatione cum reliquo populo, dum Episcopus solemniter benedictionem impertitur; atque ab hac sua prætenfa denegatione destituisse, cum præviderent se à Senatu Regio, cuius protectionem Episcopus imploraverat, certo condemnandos.

VII. Uterius ex Decreto Synodi Tridentinae, Episcopis "in omnibus actibus publicis, & in choro debetur prima sedes & locus quem ipse elegerit," idque rursus non obstante quacumque Capituli exemptione à jurisdictione Episcopi eo quod hæc juribus & obsequiis honorificis atque reverentialibus, ratione characteris Episcopalis debitis, minime deroget.

Quapropter Episcopus in sua Ecclesia Cathedrali; tametsi exempta potest habere sedem seu thronum elevatum, uti judicatum in Parlamento Regio pro Episcopo Catalaunensi contra suum Capitulum 15. Feb. 1664. ex Renato Choppino refert Fevretius L. 3. c. 3. Similiter cum nonnulli Canonici Ecclesiae Cathedralis Aduensis vellent impedire Episcopum ne cathedrae suæ imponeret umbellam quæstione ad Parlamentum Regiū delata, declaratum fuit, 14. Mart. 1657. referente ibidem Fevretio, Episcopo liberum esse habere umbellam in cathedra sua elevata ad tres gradus; ad quam possit accedere sive in habitu Pontificali, sive Canonicali, quotiescumque ei liberit.

VIII. Ad hæc, quia Episcopis semper in tacta ac integra manet cura totius Diocesis, atque præcipua omnium rerum gerendarum auctoritas; nec non ipsa Capitula Cathedralia obligentur, quacumque exemptione non refragante, consilio ac opera ei assistere; cum eum in finem fundata